

VÝROČNÍ ZPRÁVA o činnosti KABINETU PRO STANDARDIZACI, o. p. s. za rok 2023
Annual Report of the CABINET FOR STANDARDIZATION - 2023

BEZ NOREM TO NEJDE
MARKETS: STANDARDS ARE A MUST

Shrnutí

Kabinet pro standardizaci, o.p.s. byl založen Sdružením českých spotřebitelů (SČS) v roce 2009. Je obecně prospěšnou společností, která poskytuje služby s mandátem zahrnujícím ovlivňování standardizačních prací z hlediska zájmů českých spotřebitelů, s důrazem na kvalitu i bezpečnost výrobků a služeb.

Kabinet se dále soustřeďuje na komunikaci se zainteresovanými stranami, a také na vzdělávání a osvětu, s cílem posilování používání technických norem v našem běžném životě.

Hlavní činnosti roku 2023 se týkaly podpory používání evropských a mezinárodních norem pro bezpečný provoz dětských hřišť a zvyšování povědomí o významu norem v konkrétních oblastech (dětské autosedačky, udržitelnost).

Na evropském poli, zejména v rámci působení v ANEC, se naše snažení týkalo normalizace v oblasti domácích spotřebičů a bezpečnosti výrobků pro děti aj.

Zdroje na aktivity Kabinetu přinesly poplatky za licence k používání značky pro bezpečný provoz dětských hřišť, podpora projektů z Rady kvality ČR, zakázky od České agentury pro standardizaci (CAS).

Kabinet, věříme, svým úsilím a realizovanými výstupy přispívá ke zviditelnění důležitosti technických norem a také k jejich využívání co nejvíce ve prospěch spotřebitelů a k fungování korektního trhu obecně.

V roce 2024 bude Kabinet dále rozvíjet aktivity k naplnění svého statutárního mandátu. Specifickými tématy pro zviditelnění by měly být služby digitální společnosti, model pro poskytování kvalitní služby v ČR či značka kvality pro ověřený provoz dětských hřišť.

Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Summary

Cabinet for Standardization was founded by Czech Consumer Association in 2009. Cabinet is a public service company whose statutory mission is to influence standardization processes in matters of primary importance to the Czech consumers, with an emphasis on the quality and safety of products and services.

Cabinet also focuses on communication with relevant stakeholders, on educational programmes and on public awareness to support and strengthen the use of standards in our daily lives.

Main activities of 2023 supported/promoted the use of European and international standards related to the safe operation of child playgrounds, while also raising awareness of the importance of standards in other specific areas (child car seats, sustainability).

In the EU context, particularly via our involvement in ANEC, the Cabinet focused on standardization of household appliances and on the safety of products for children.

Cabinet's financial resources have been generated by the fees from the licences certifying safe playgrounds and by several other projects, funded by the Czech Quality Council and by the Czech Agency for Standardization (CAS).

Through its efforts and project results, the Cabinet helped to highlight the importance of standards, and in particular the standards benefits to consumers and to the fair market in general.

In 2024, the Cabinet will continue activities towards meeting its statutory mandate, such as issuing safety certificates for the safe operation of child playgrounds, etc. The specific topics that should gain more visibility in 2024 will include digital society services, working on a new model for the provision of the best possible quality of the digital services in the Czech Republic.

Libor Dupal, Statutory Director

1. Identifikační údaje

V r. 2009 založilo Sdružení českých spotřebitelů (SČS) Kabinet pro standardizaci, obecně prospěšnou společnost (dále též „společnost“ anebo „Kabinet“). Jeho cílem je zvyšovat účinnost zapojení spotřebitelů do technické normalizace (dále též standardizace).

N á z e v	KABINET PRO STANDARDIZACI, o . p . s . (KaStan)
Organizační forma	Obecně prospěšná společnost, založená dle ustanovení §4 zákona č. 248/1995 Sb.
Adresa sídla	Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10
Webová stránka	www.top-normy.cz
Identifikační číslo/ DIČ	289 84 072 / CZ28984072
Zapsání do rejstříku o. p. s.	Městský soud v Praze, F 120030 / 2009, oddíl O, složka 696, z 24. 11. 2009

Statutární orgán

Jméno	Funkce
Ing. Libor Dupal	Ředitel společnosti

Správní rada

Jméno	Funkce	Jméno	Funkce
Ing. Irena Michalová	člen správní rady	Lenka Bergmannová	předsedkyně dozorčí rady
Ing. Jiří Molák	předseda správní rady	Ing. Ladislav Polák	člen dozorčí rady
Ing. David Šmejkal	člen správní rady	Ing. Jaroslav Prachař	člen dozorčí rady

„Podstatou a naplňováním ZAPOJENÍ SPOTŘEBITELŮ DO STANDARDIZACE je prosazování a zohledňování zájmů spotřebitelů při vlastní tvorbě technických norem a předpisů, i účinná podpora co nejširšího používání technických norem všemi účastníky trhu. Zdůrazňujeme provázanost technických norem na právní technické předpisy a na další nástroje infrastruktury kvality ve vztahu k posilování korektního fungování trhu (posuzování shody, akreditace, metrologie, dozor nad trhem). Bez rozumné podpory společnosti – ze soukromých i veřejných zdrojů, nelze účinného zapojení spotřebitelů do standardizace běžně dosáhnout. Nedostatek takové podpory je pak ke škodě všech účastníků trhu, a tedy i trhu samotného. **Bez norem to nejde!**“ (Libor Dupal, ředitel společnosti)

2. Vize a poslání

- Kabinet rozvíjí obecně prospěšné činnosti a poskytuje obecně prospěšné služby s MANDÁTEM, který zahrnuje
 - **ovlivňování standardizačních prací** z hlediska prosazování zájmů českých spotřebitelů na národní, evropské a globální úrovni,
 - **komunikaci** s národními i regionálními úřady a institucemi a se zástupci podnikatelské sféry, např. z oblasti malého a středního podnikání, s cílem podporovat rozvoj čistého podnikatelského prostředí ohleduplného a vstřícného vůči zájmům spotřebitelů,
 - působení v oblasti **vzdělávání, osvěty, vydavatelsko-nakladatelských činností a poradenství** ve vztahu k jednotlivým oblastem standardizace.

3. Činnost společnosti v roce 2023

• Programový rámec českých spotřebitelů pro zapojení do standardizace

- Na základě výstupů projektů připravených pro ČAS v letech 2021 a 2022 a dále na základě vybraných priorit stanovených ANEC (Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci¹), strategických dokumentů ISO a CEN/CLC a dalších pramenů byl formulován **Akční plán zapojení českých spotřebitelů do standardizace – 2022-25** (ke stažení [zde](#)²). Na základě priorit v něm vytyčených byla pro rok 2023 vybrána ke zviditelnění dvě témata standardizace, a sice nový vývoj v zajištění bezpečnosti dětí při přepravě automobily v dětských zádržných systémech a úloha technických norem pro udržitelnost (k obojímu viz dále).

• Konkrétní příklady zapojení spotřebitelů do standardizace

- Příklady účasti **zapojení expertů zastupujících spotřebitele do konkrétních technických normalizačních komisí** při ČAS: TNK 21, 26, 33 aj. (elektro, plynová zařízení aj. – M. Živcová), 137 (výrobky pro děti – L. Dupal), 20, 142, 144 (informační technologie, výbušniny, resp. nanotechnologie – L. Dupal), 150 (nábytek (B. Fořtová), 151 (potraviny – I. Michalová). Společnost spolupracuje s některými centry TN (např. při Českém institutu pro akreditaci). Konkrétní témata spolupráce se týkala normalizace domácích spotřebičů, dětských hřišť, zkušebních metod potravin aj.

- Zástupci Kabinetu a jeho zakladatele SČS jsou dále zapojeni v dalších **pracovních a poradních skupinách**, které mají mj. i vztah ke standardizaci (MPO/ÚNMZ, MZe, ČIA, Rada kvality ČR aj.)³. Zejména zde připomeneme zastoupení v Normalizačním výboru a v Elektrotechnickém normalizačním výboru při ČAS.

- Důležitou podporou, finanční i motivační, byla pro společnost zakázka od ČAS, které zahrnovala konkrétní aktivity ohledně používání norem a zapojení spotřebitelů do procesů standardizace. Další dílčí projekty podpořila **Rada kvality ČR**.

- Zmíněný projekt ČAS pod souhrnným titulem **Koordinace zapojení českých spotřebitelů v ISO COPOLCO pro rok 2023** zahrnoval v zadání několik aktivit:

V rámci zakázky Kabinet zajišťoval funkci a využití struktur pro koordinaci zapojení spotřebitelů v oblasti ISO COPOLCO. Byl připraven návrh pro prezentaci národních aktivit na globální úrovni (pro newsletter ISO COPOLCO, který byl využit i pro ANEC). Týkal se kampaní na zviditelnění úlohy mezinárodních norem, které byly v rámci projektu realizovány. A konečně, bylo vyhodnoceno naplňování priorit ISO COPOLCO s přihlédnutím k prioritám standardizace EK a CEN/CLC a byl připraven podklad k návrhu navrhování priorit nových či aktualizovaných.

- Jak již zmíněno, předmětem mediálního zviditelnění pro rok 2023 byla dvě témata:

- Podpora informační kampaně pro spotřebitele ke zpřísněnému používání zádržných systémů pro děti v automobilech (podle mezinárodního regulativu Komise OSN pro Evropu R129), (Mobilita, včetně bezpečné přepravy dětí).

Předmět řešení se týkal zpracování studie (situační analýzy), zpracování webových informací a následně vydání publikace v tištěné formě i pro elektronické šíření. Informace ke kampani, podpořené v jednotlivých krocích ČAS, resp. Radou kvality jsou vystaveny [Zde](#)⁴.

- Udržitelné prostředí, ekodesign, cirkulární ekonomika, včetně prezentace značky kvality Životnost – Plus.

I v tomto případě se kampaň s podporou ČAS a Rady kvality skládala z prezentace studie (situační analýzy), vystavení webových informací k věci a následně z vydání publikace. Navíc byl organizován kulatý stůl ke zviditelnění tématu zejména vůči malým a středním podnikům a živnostníkům. Informace jsou vystaveny [Zde](#)⁵.

¹ <https://www.top-normy.cz/anec.php>, www.anec.eu

² <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/nase-koncepce-a-planovani.php>

³ <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/01-politiky-procesy-plany/reprezentace-v-narodnich-organech.php>

⁴ <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/30-normalizace-vyroby/32-vyroby-pro-deti/detske-autosedacky.php>

⁵ <https://www.top-normy.cz/temata-normalizace/10-chovani-trhu-i/15-udrzitelna-spolecnost/udrzitelnost-2023.php>

- Kabinet se systematicky věnuje tématu **bezpečnosti dětských hřišť**. Oslovil kompetentní rezorty a instituce a inicioval tak znovuotevření řešení problematiky hygienických aspektů dopadových ploch a povrchů dětských hřišť a sportovišť z recyklovaných materiálů. Společnost vykonává funkci správce značky kvality přijaté do Národního programu Česká kvalita „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“. Byla realizována dvě vydání elektronického občasníku s aktuálními informacemi pro provozovatele veřejných zařízení a byly uděleny tři nové licence na používání této značky kvality - licencionářům byly předány v říjnu na slavnostním Dni s Českou kvalitou na MPO. A konečně, byla vydána (s podporou Rady kvality ČR) publikace „Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“ – ku prospěchu dětí i provozovatele“. Všechny informace jsou dostupné ze stránek www.overenehriste.cz.

• Šíření informací

- Zásadní význam pro šíření informací mají elektronické nástroje. Kabinet udržuje a rozvíjí specificky orientované stránky pro oblast zapojení spotřebitelů do standardizace – www.top-normy.cz.
- Kabinet, a též SČS, pravidelně přispívají autorskými příspěvky do Perspektiv kvality, časopisu vydávaného Českou společností pro jakost. Nově byly příspěvky Kabinetu nabídnuty Magazínu ČAS.

• Mezinárodní aspekty zapojení spotřebitelů do standardizace

- Díky odbornému zázemí Kabinetu se dařilo udržovat přeshraniční spolupráci. V r. 2023 byla již řada akcí organizována prezenční formou, nicméně častým způsobem zůstal i nadále formát propojení on-line.
- Ředitel společnosti je členem ANEC (Hlas evropských spotřebitelů ve standardizaci). Zastupuje zde české spotřebitele, nominovalo ho SČS na základě odsouhlasení spotřebitelskými organizacemi na platformě Spotřebitelského poradního výboru při MPO. Zapojení v ANEC zahrnuje desítky konkrétních položek při přípravě stanovisek a připomínek. Zástupci Kabinetu jsou zapojeni do práce několika pracovních skupin ANEC. Ředitel společnosti je navíc volbou Valné hromady ANEC jedním z devíti členů Řídícího výboru (ANEC Steering Committee).
- Koordinace českých spotřebitelů ve vztahu k ISO COPOLCO (Výbor pro spotřebitelskou politiku v ISO) je již zmíněna výše. Zástupci Kabinetu působí ve dvou mezinárodních pracovních skupinách ISO COPOLCO.
- Kabinet byl zapojen do práce některých pracovních skupin ISO se statutem TC, PC apod., aktuálně ve vztahu k tématům zranitelných spotřebitelů, soukromí v návrzích spotřebních výrobků a služeb či ke sdílené ekonomice.

• Vize pro rok 2024

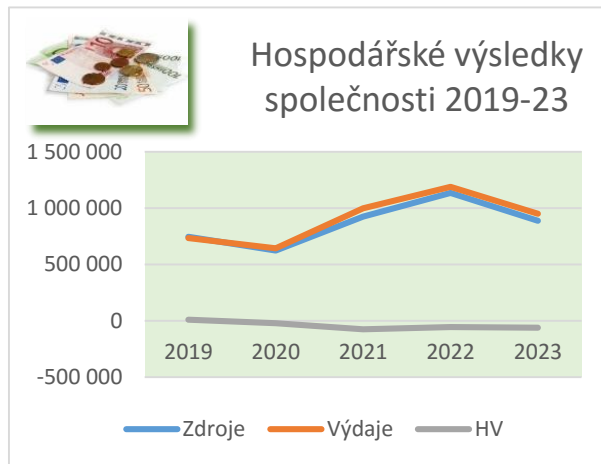
- Cílem společnosti je udržení finanční stability, se snahou o zajištění výše zdrojů k zajištění stávající úrovně koordinační i odborné práce Kabinetu, jako hlavního nevládního subjektu pro podporu zapojení spotřebitelů do standardizace v ČR. Výhled reálné perspektivy je ale takový, že nemá smysl si stavět „vzdušné zámky“.
- Nosnými tématy pro rok 2024 by měla být podpora zviditelňování významu technické normalizace v dalších konkrétních oblastech (pravděpodobně služby digitální společnosti), zviditelnění modelu Hospodářské komory ČR a Kabinetu pro poskytování kvalitní služby v ČR a konečně správa a šíření využívání značky kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“. Nástroji k realizaci budou webové informace, publikace (tiskem i v e-formátu), samozřejmě tiskové informace k realizovaným akcím ad.

4. Partnerství, personální zajištění

- Programový výbor Kabinetu napomáhá vytvářet a definovat priority společnosti. Je stálým odborným poradním orgánem statutárního orgánu. Je tvořen zástupci vybraných partnerů společnosti, což jsou zástupci spotřebitelů, České agentury pro standardizaci, Českého institutu pro akreditaci, České společnosti pro technickou normalizaci, Eurolab.cz, organizací osob se zdravotním postižením, seniorské platformy a dalších zainteresovaných stran. Výbor je zároveň platformou pro působení pracovní skupiny pro národní koordinaci ISO COPOLCO. V roce 2023 se konala dvě (fyzická) zasedání programového výboru.
- SČS – zakladatel společnosti má z minulosti sjednáno několik partnerských dohod o spolupráci, v nichž je stranami Kabinet akceptován jako koordinační centrum pro zapojení společenských stran do standardizace. Těmito partnery jsou např. Národní rada pro osoby se zdravotním postižením, Nezávislá asociace nevidomých a slabozrakých, Svaz důchodců ČR či Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, ČIA. Tyto vztahy jsou důležitým východiskem pro další vývoj zapojování spotřebitelů, ale i jiných zainteresovaných stran a skupin, do standardizace. Významným aktem je pro Kabinet smlouva o spolupráci v oblasti standardizace z r. 2018, uzavřená mezi SČS a ČAS.
- Kabinet nadále působí v režimu silně omezeného personálního obsazení, *de facto* bez zaměstnanců, na bázi externího smluvního zajištění aktivit i provozu. Ředitelem společnosti je Libor Dupal.

5. Hospodaření společnosti v r. 2023

- Finanční podmínky pro zajištění činnosti společnosti se v letech 2021 až 2023 stabilizovaly na úrovni obrátu cca 1 mil Kč, což je podstatně lepší situace než v předcházejících dvou-třech letech (s obrátem 600 – 700 tis Kč). I tato „lepší situace“ však nenaplnuje ambice koncepce formulované před 7 - 8 lety kdy jsme předpokládali postupné navyšování ročního rozpočtu až na 5 mil. Kč. V tomto finančním rámci by teprve bylo možné rozvíjet skutečně systematické naplňování mise společnosti.
- Aktuální finanční zdroje ve výši 894 tis Kč totiž umožňují působení s omezeným personálním a technickým zázemím, a proto v rozsahu činností zaměřených jen na úzce vybrané priority s realizací jednotlivých zakázek. Společnost není příjemcem dotací z veřejných rozpočtů. Zdroje pocházely zejména ze zakázek České agentury pro standardizaci, Rady kvality ČR, SČS a od provozovatelů hřišť a sportovišť za roční audity.
- Spotřeba (949 tis Kč) se týkala provozních nákladů ve výši 124 tis Kč (tj. 13,1 % z celkových nákladů, a tedy pod plánovaný limit 15 %). Tyto náklady zahrnovaly nájem kanceláře, účetní služby, telefon, úhradu ČSN online ad. Cestovné činilo 57 tis Kč. Do odborných činností bylo investováno 768 tis. Kč. (odborné práce a služby na projektech, včetně auditů pro bezpečná hřiště, realizace projektů pro ČAS a RK ČR, zapojení spotřebitelů do standardizace, včetně mezinárodní spolupráce).
- Cílem pro rok 2023 bylo dosáhnout prakticky vyrovnaného rozpočtu, což v plánu předjímalo nejvýše 10% schodek. Tento záměr se podařilo naplnit (schodek -55 tis Kč z obrátu 949 tis Kč činí 6,1 %).

FINANČNÍ UZÁVĚRKA KABINETU PRO STANDARDIZACI, o.p.s. - ZA ROK 2023

(zkráceno)

Položka	Částka Kč
Náklady	949 117
z toho:	
Spotřebované nákupy (materiál)	
Služby reprezentace	23 475
Služby celkem (hlavní)	4 620
Osobní náklady, vč. odvodů zaměstnavatele celkem (hlavní)	881 022
Ostatní náklady celkem (daně a poplatky)	40 000
Celkové příjmy (výnosy)	894 089
z toho:	
Tržby za vlastní výkony (hlavní)	894 089
Výnosy ostatní (hlavní)	0
Přijaté příspěvky a dary	0
Provozní dotace, čerpání	0
Provozní výsledek hospodaření před zdaněním	-55 028

6. Poděkování

Naše společnost děkuje všem partnerům za spolupráci a podporu v roce 2023 a bude se těšit na rok příští.

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady a Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti

Ředitel – statutární orgán společnosti – děkuje členům správní rady, dozorčí rady a programového výboru Kabinetu za podporu a spolupráci; jejich činnost v těchto orgánech je dobrovolná a nezištná.

Zpracoval Ing. Libor Dupal, ředitel společnosti, v. r., leden 2024

Schváleno Správní radou společnosti v Praze ke dni 26. ledna 2024

Ing. Jiří Molák, předseda správní rady, v. r., dne 26. ledna 2024